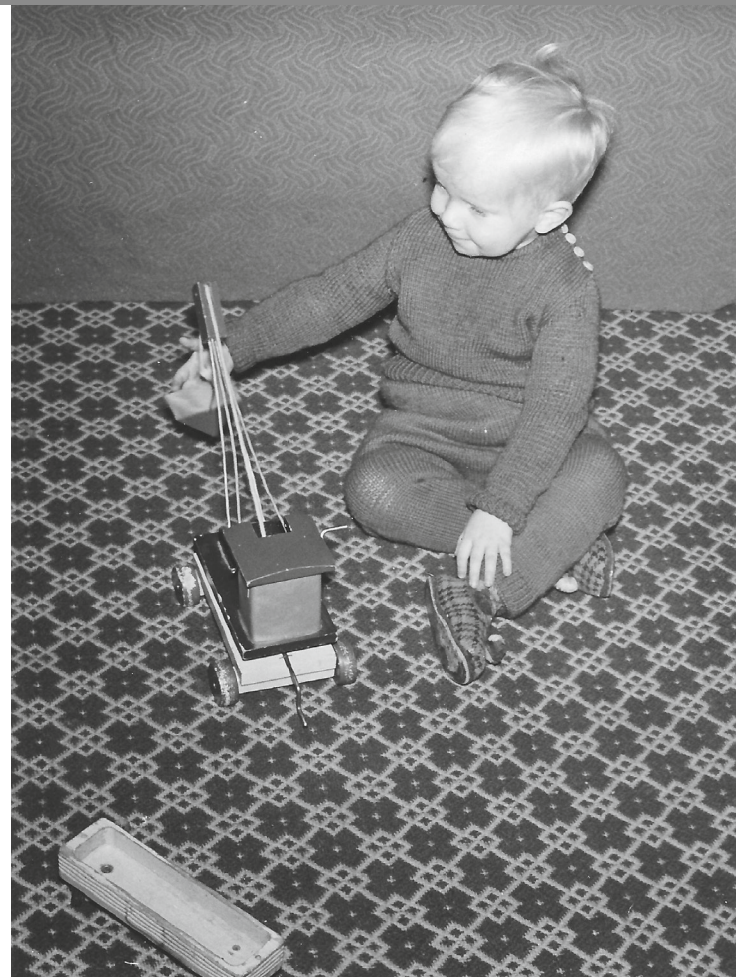

Udkog og Essays

Jørgen Carlo Larsen

Cai Ulrich von Platen

Mønstings Hus 20. september - 2. november 2014

BARNDOM

FORTET

Huset hvor jeg voksede op lå på en koteletgrund. Det vil sige at det lå tilbagetrukket fra vejen, forenden af en lang indkørsel og helt omgivet af naboernes haver. Det var et moderne etplans typehus med fladt tag, bygget til vores familie. Ingen forfærdelige hændelser er knyttet til dette hus, snarere overskuelige hverdage og plads til at være alene.

Det eneste der kunne forstyrre denne stærke følelse af fysisk tryghed, kom nedefra. Huset var bygget på gammel mosegrund, så for at forhindre at det skulle synke ned i dyndet, var huset blevet grundigt piloteret. Kloakken var der også tit problemer med. Den kunne være stoppet, oversvømmet eller hjemsøgt af rotter. Min far havde en særlig beskidt frakke han tog på når han skulle ned og rense kloakrørene.

Vores have var først og fremmest velplejet. Min far klippede flittigt græsplænen og hæk-kene, og overlod i øvrigt intet til naturens luner. Måske derfor blev haven så sjældent et sted for legens fantasier. Dem kunne jeg derimod udleve ovre i naboens vilde og kaotiske have. Det var her vi legede krig og engang gravede en så stor og dyb jordhule, at nabofaderen til sidst blev bekymret for at huset skulle tippe.

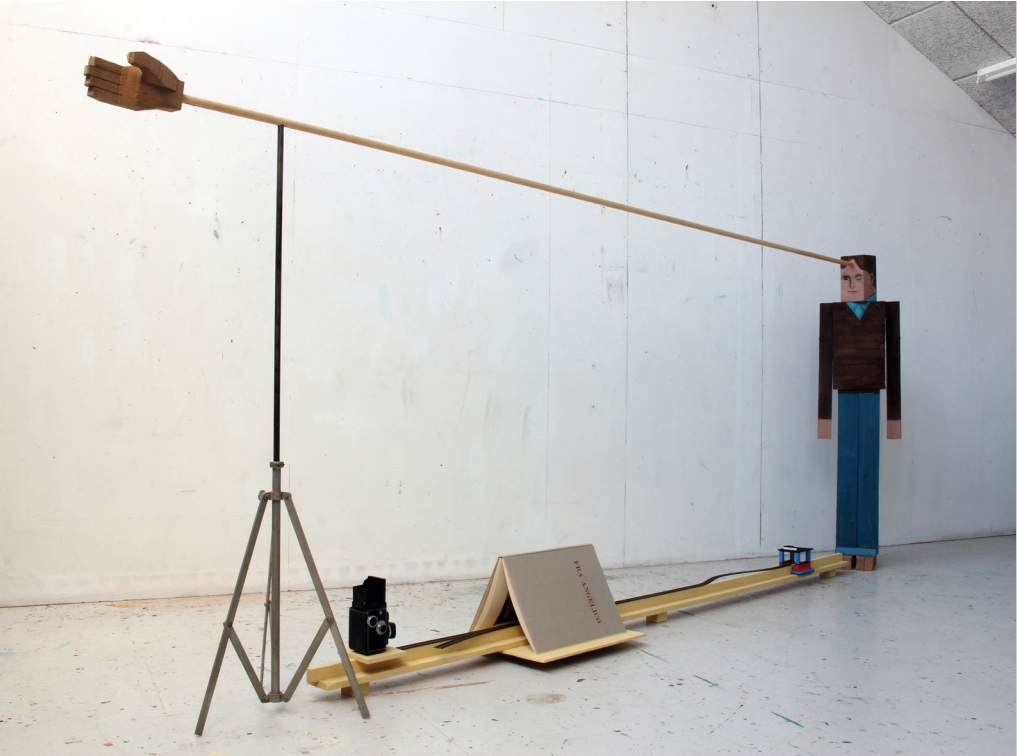
Legenes krigeriske koncept handlede mest om elementære cowboy og indianerdyder: At være hurtig med skyderen og god til at snige sig frem.

Der ligger en mose ved vejen, så den hedder Mosevej. Udover mosen ligger der 4 rækker med boliger. De 3 rækker er på en etage, og en på to. Indimellem er der cykelskure, hjemmebyggede garager og et grønt område ned mod mosen. Der bor vel omkring 40 familier i lejligheder, mest toværelses uden bad, og med kakkelovn hvor der fyres med koks og gamle brædder. Mændene arbejder alle sammen på Hørsholm Klædefabrik. Damerne og børnene er hjemme. Der er mange legekammerater og der er ikke så meget man ikke må. Det værste lærer man af de store. Velfærden med alle dens behageligheder, herunder tv*et og telefonen er ikke kommet endnu. Man leger mest ude og når det regner er der nogle skure man kan være i. Mange af skurene, garagerne og kaninburene, er bygget af transportkasser fra Klædefabrikken, som mændene skiller ad og samler til nye konstruktioner. På vejen lægger man slagger fra ovnene på fabrikken. Det sviner en del og damerne hænger ikke vasketøj ud når det lige er lagt slagger på. Damernes vaskehus med gruekedler, ligger ned mod mosen, og det er også her tørrepladsen ligger. Her hænger alt fra sengetøj til undertøj (det sidste kan godt sætte gang i fantasien hos os drenge). Damerne går i kjole eller nederdel, og når man ikke er så høj, bliver det den nederste halvdel af damerne man lægger mest mærke til. Jeg tænker meget på stoffligheder når jeg tænker på Mosevej, fra mudder i mosen, slaggerne på vejen og en masse uhøvlede brædder samt mænd i arbejdstøj. Overfor dette damerne med deres lettere stoffer, anderledes dufte og mere feminine udtryk. Kønsidentifikation er ikke så svær her, og som dreng er det jo det som mændene laver der trækker mest, men det er mindst lige så spændende hvad damerne nu laver. Begge sider er det der giver stofflighederne liv. Modsætningerne. Min skulptur ville nok ikke blive bemærket hvis den stod på Mosevej.

I ERINDRING

UNGDOM

FRA A TIL B

Kassen med Lego repræsenterede en helt særlig fordybelse: Jeg var hjemme, og jeg var alene om et projekt jeg selv havde valgt. Ikke at jeg på forhånd havde besluttet hvad jeg skulle bygge, pointen var snarere at ideen blev til mens jeg gjorde det.

En gang, måske lige inden teenagetiden, gik jeg ud for at finde et sted i nabolaget hvor jeg kunne sidde og tegne. En tegneblok under armen og en spidset blyant i lommen. Allerede på den første sidevej stak jeg af en eller anden grund hånden i lommen og ramte blyantsspidsen, der knækkede af som en splint i fingeren. Det gjorde voldsomt ondt, så jeg vendte straks om og fik ikke tegnet noget den dag. Men det der gør at jeg husker det så tydeligt i dag, var den stolthed jeg følte over at have oplevet min første arbejdsulykke.

Min brødre og jeg havde på et tidspunkt hver vores letvægtsfotografiapparat. Dem havde vi med på sommerferie, og ellers hang de i skabet. Men så en dag, da jeg på en spejderudflugt fik stukket et rigtigt småbilledkamera i hånden, og skulle tage en hel rulle film her og nu, gik det pludselig op for mig, at man kunne fotografere andet end familien, venner og seværdigheder. Alt kunne blive til et motiv, hvis man blot koncentreret sig om at vælge en interessant vinkel og beskæring, og frem for alt, et interessant lys.

I min ungdom begynder jeg at få venner som kommer fra andre socialgrupper i den meget opdeltte kommune. I Rungsted bor ”millionærerne”, dem er der ingen grund til at omgås, lærer vi. Mine første besøg i de pæne hjem jager dog lidt af mistroen for de fremmede væk. Her møder jeg en anden kultur, og ser for første gang malerier uden skovsø. Her har vennerne egne værelser hvor man kan sidde på madrasser på gulvene, høre musik og ryge en pibe. Psycedelic, musik, billeder, en livsform der åbner nye rum. Vejen er lavet af rågummisåler, synger Eik. De psykedeliske farver breder sig fra papiret ud i rummene, der bliver malet gule, lilla og andre af regnbuens farver.

1970, Gør det selv tiden, hjemmelavet batikfarvet tøj, møbler og keramik. Bo Bedre fornemmede tendensen og udgiver opskrifter på gør det selv møbler, oftest noget man kan lave på en eftermiddag. Jeg bygger senge, borde, maler på vægge og synes at alt ser helt godt ud. Hovedparten af min skulptur er udført efter tegninger fra et Bo Bedre gør det selv magasin fra 1970. På skulpturen er en opbygning af hjemmelavet keramik, og det uundværlige stearinlys. Samt ikke mindst en kort kjole i psycedellic mønster.

Jeg er i den periode i lære som håndværker i et lille firma på en villavej i Hørsholm. Tæt på værkstedet åbner en gruppe hippier et galleri der hedder Krebsstågen. Her bliver der malet på facade, gulve og vægge og udstillet bemalede objekter. Der blev holdt ferniseringer med syremusik , mens der bliver røget i baglokalet. Krebsståge, syremusik, og lidt gør det selv hænger i dag nok ved, - et sted derinde.

HVOR SKAL JEG SE SOLEN STÅ OP

LIGE NU

Jeg vover den påstand at kernen i mit arbejde på værkstedet er en venten. En venten på det øjeblik, hvor noget går op i en højere enhed.

Det er ikke en passiv venten, jeg er jo på værkstedet for at producere noget. Men sammensmeltningen af løsdele til en højere enhed, sker sjældent som et resultat af en bevidst stræben eller en ”kamp med materialet”. Øjeblikket indtræffer derimod typisk som en efterrationalisering noget tid efter at de forskellige delelementer er blevet udført. Nærmest som en snublende indskydelse forstår jeg, at jeg har fået lavet en brik, der får flere dele af puslespillet til at hænge sammen. Og det er værd at vente på.

Resultatet dumper altså nærmest ned fra oven, mens jeg har travlt med andre ting. Det er sket så tit, at jeg nu stoler på at det vil ske igen. Måske er det denne tillid der gør, at arbejdet på værkstedet ofte udfolder sig på legens præmisser: Det er mig selv der laver reglerne og jeg bliver kun ved så længe det er sjovt.

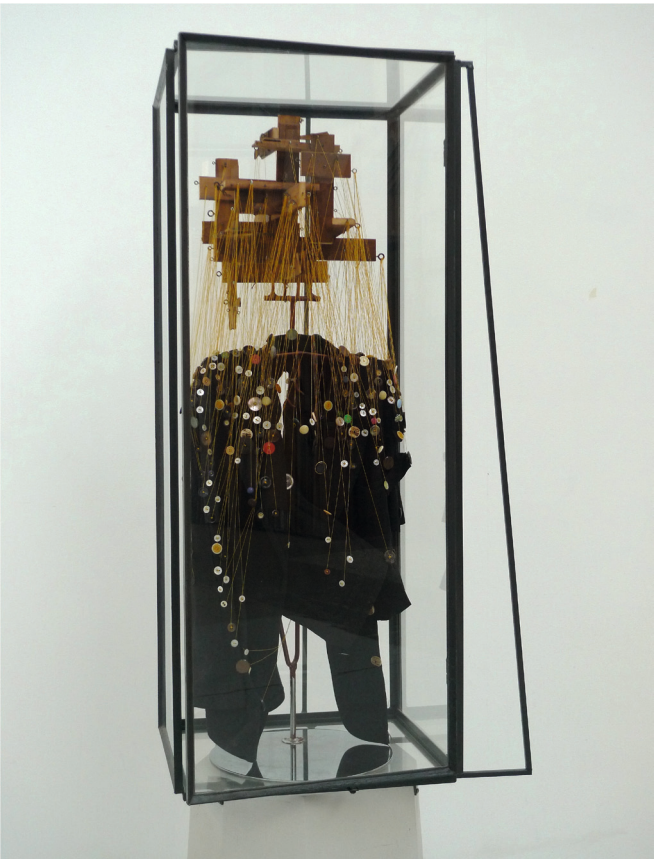
Læg mærke til at jeg ikke skriver: ..en venten på det øjeblik hvor *alt* går op i en højere enhed. Det sker forhåbentlig aldrig. Billederne skal hele tiden være på vej videre.

JORDEN ER GIFTIG OG HIMLEN FULD AF OVERRASKELSER

Der er mange bestemte forhold som har betydning, eller er medbestemmende for sammensætningen af materialer i dette værk.

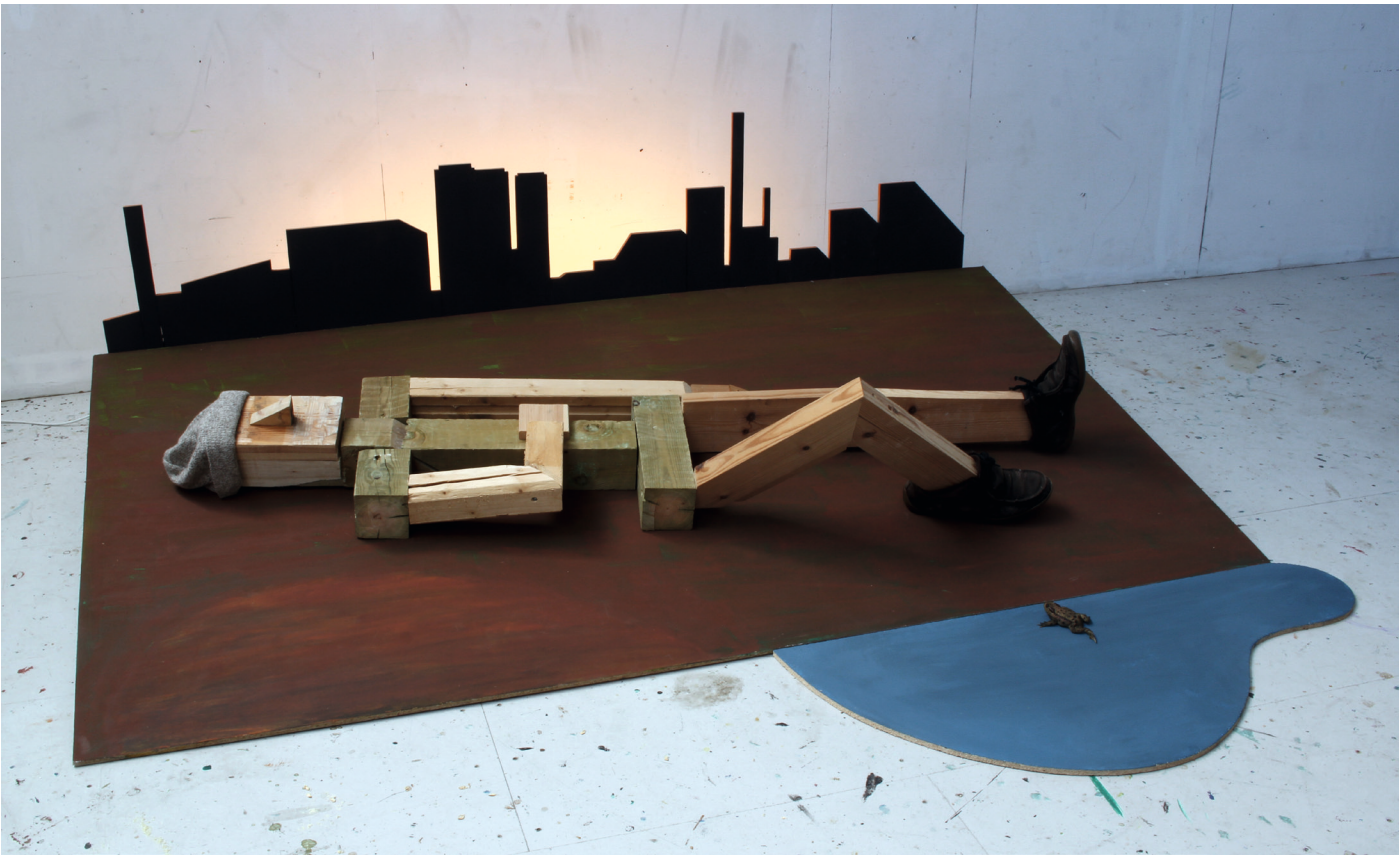
Materialesammensætningen er nærmest bærer af selve de betydninger man kan udtrække af skulpturen, som er en sammenkobling af en række fund og andre sager der tilsammen giver et billede. Figuren i montren har for mig, en slags fetich-karakter fordi de enkelte dele, har en særlig betydning for mig. Filtjakken har jeg haft hængende i mit skab siden jeg ikke kunne lade være med at købe den, i en genbrugsbutik i Berlin 2001. Det er vel nærmest en jakke som kalder på et par lederhosen, hvilket jeg ikke har (og måske nok heller ikke ville finde det passende at gå med) (har dog overvejet tit at købe et par). Over jakken er en konstruktiv konstellation af en gammel blindramme hvori der er skruet en mængde øskener i, som jeg har samlet fra genbrugsrammer. Knapæsker har altid interesseret mig , min mor havde en god samling i en dåse som jeg tit gik på opdagelse i som barn. Trådene hører til knapper men har også en forbindelse til min barndom, hvor jeg tit kom på Hørsholm Klædefabrik for at besøge min far. Her vævede de stoffer af garnet fra spinderiet. Store rum med tråde, stof og maskiner. Tilsammen danner skulpturdelen et koncentreret objekt med en ikke helt entydig betydning. Skulpturen er placeret i en montre hvis liniedannelse kan henvise til den konstruktive modernistiske skulptur.

Materialefetichisme, kunsthistoriske og personlige referencer. Samlet i et objekt i en montre, hvor jeg lader døren stå på klem.

PÅ KLEM

FREMTID

Det smukkeste billede på døden jeg kan tænke mig, er den fortælling jeg hørte som barn om de gamle indianere. Når de mærkede kræfterne ikke længere slog til, byggede de sig et lille plateau et øde og udsigtsfuldt sted i naturen. Her lagde de sig så til at dø under et bjørneskind.

Men inden da glæder jeg mig over at alderen giver flere og flere bolde at jonglere med. Alle resultater og erfaringer ligger i princippet klar til brug i den rekvisittaske vi har med os gennem livet. Personligt har jeg ingen ambition om at kunne holde alle boldene i luften på en gang. Bare jeg har muligheden for til stadighed at prøve nye kombinationer - og helst med en voksende selvfølgelighed.

PÅ FÆLLEDEN

Materialet er ofte en god igangsætter for mig, når jeg forsøger at orientere mig i den verden som er min daglige virkelighed. Verden omkring mig er på evig jagt efter indholdsmæssige betydninger. For mit vedkommende begynder og ender denne jagt med at jeg står med et materiale i hånden. Dette materiale bliver så for mig mere end et materiale. Det bliver også en historie, og en indholdsmæssig betydningsbærer. Hvad har det været, og hvor det kommer fra. Hvilke sammenhænge har det indgået i, hvorfor er det blevet smidt ud, og kan det ikke bruges lidt endnu ? Jeg arbejder ikke med at udvikle nye former, jeg opsamler oftest genkendelige eksisterende former, ud fra en subjektiv udvælgelse, og indskriver dem i en ny historie.

Lærredet som jeg har valgt her, kan godt opfattes som en slags formelt rum. Dette rum har jeg foretaget nogle enkle bearbejdninger på. Nogle bearbejdninger med nogle materialer der har en historie. Denne modstilling til det hvide hørlærred, bliver for mig det bærende i en historie som kan fremtvinge nye måder at se på. Man kan opfatte det rent formelt, eller man kan lægge en politisk, social eller etnografisk betragtning ned over. Håndsyede duge har jeg samlet på længe. Det har taget lang tid at brodere sådan en dug, som nu kan fås i en genbrugsbutik for tyve kroner. Dette bliver for mig et godt udgangspunkt til at tænke over nogle samfundsmæssige forhold, og en flygtighed, der ikke altid kan ses, udelukkende som et fremskridt. Øjeskruer og wirer fra billedophæng samler jeg også på, her er de kommet frem på forsiden af billedet. De er blevet opgraderet. Kunsten er et område hvor man kan opgradere affald. Man kan omplacere ting og derved skabe nye historier, eller stille nye spørgsmål. Vores globaliserede virkelighed er uoverskuelig. Men en lille historie kan fortælle en del om ”den store virkelighed”, som derved måske bliver lidt nemmere at forholde sig til. Min ophængning rummer spor fra den virkelighed jeg er i, hvad enten jeg er på vej til Netto, på cykel ud til mit værksted på Amager eller rejser til et andet land, hvor jeg måske vil møde noget fra en anden kultur, der fanger min opmærksomhed på en sådan måde, at jeg finder det meningsgivende at flytte det ind i mit arbejdsrum, hvor der hovedsalig kredses om modernismen og tiden efter.

Nogle verdener, som med sine store modsætninger, er en uudtømmelig kilde til ny tvivl og nye spørgsmål. Sporet til fremtiden ligger derude et sted. Jeg kan ikke gøre andet end at lede videre.

ON CANVAS